

โครงการ หมากรุกสากลในโรงเรียน (Chess in Schools)

โดย

สมาคมหมากรุกสากลแห่งประเทศไทย

โครงการหมากรุกสากลในโรงเรียน หรือ Chess in Schools

โครงการหมากรุกสากลในโรงเรียน เป็นโครงการหนึ่งของสมาคมหมากรุกสากลแห่งประเทศไทย เป็นโครงการที่ทางสมาคมตั้งใจว่าจะเข้าไปเผยแพร่การเล่นหมากรุกสากลให้กับโรงเรียนต่างๆ ในประเทศไทย โดยมีกำหนดระยะเวลาตั้งแต่ปีการศึกษา 2550-2552 เป็นเวลา 3 ปี

วัตถุประสงค์ของโครงการคืออะไร

เพื่อเผยแพร่หมากรุกสากลให้กับนักเรียนและเยาวชนในวงกว้าง เพื่อให้เยาวชนนักเรียนได้มีโอกาสใช้เวลาว่างไปในทางที่เป็นประโยชน์ เป็นผู้มีความใฝ่ใจรักกีฬา เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพไม่เป็นปัญหาของสังคม

ทำไมต้องเป็นหมากรุกสากล

หมากรุกสากลเป็นเกมประลองสติปัญญาระหว่างคนสองคน ทั้งสองฝ่ายต้องใช้สมอง ใช้ความคิด รวมทั้งประสบการณ์ในอดีต วางแผนอย่างรัดกุมเพื่อที่จะเอาชนะฝ่ายตรงข้าม นอกจากนี้เพื่อหวังผลความบันเทิงในเชิงสันทนาการ การเรียนรู้จักเกมลับสมอง เช่นนี้ก็ยังมียุทธศาสตร์อื่นอีกมาก ดังที่มีรายงานการศึกษาถึงผลดีของการเรียนรู้จักหมากรุกสากล ตัวอย่างเช่น

Dr. Robert Ferguson ได้ทำการศึกษาในเด็กนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้พิเศษ Grade 7-9 ที่ Bradford Area School District ประเทศ สหรัฐอเมริกา ในปี 1979-1983 ให้นักเรียนกลุ่มหนึ่ง ทำการฝึกอบรมการเล่นหมากรุกเป็นเวลา 32 สัปดาห์ พบว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้เข้าฝึกอบรมหมากรุก สามารถเพิ่มทักษะในการคิด ร้อยละ 4.6 ทุกปี ในขณะที่กลุ่มนักเรียนที่เป็นสมาชิกของชมรมหมากรุกในโรงเรียน สามารถพัฒนาได้ ร้อยละ 17.3 ทุกปี Dr. Ferguson ได้สรุปว่า นักเรียนในกลุ่มหลัง สามารถพัฒนาความจำ ความคิดสร้างสรรค์ และ ตรรกะ ได้เร็วกว่ากลุ่มเด็กปกติ สองถึงสามเท่า จากนั้นในปี 1986-1988 Dr. Ferguson ยังได้ทำการทดลองเพิ่มเติม ที่ Tri-State Area School พบว่า ในกลุ่มนักเรียนที่เล่นหมากรุกสากลยังพบว่ามี ความสามารถในการจดจำ และมีการใช้เหตุผลที่ดีว่ากลุ่มนักเรียนปกติอีกด้วย

ในประเทศ Venezuela ปี 1979-1983 ได้มีการศึกษาในเด็ก Grade 2 เป็นจำนวน 4266 คน โดยรัฐบาลของประเทศ Venezuela พบว่า เด็กจำนวนมากที่เข้าร่วมการเรียนหมากรุกสากล เพียงเวลา 4.5 เดือน สามารถพัฒนา I.Q. ได้ ทุกกลุ่มเศรษฐกิจฐานะ ทั้งชายและหญิง ก็พบปรากฏการณ์เช่นเดียวกัน ผลการศึกษาอันนี้เองทำให้ รัฐบาลประเทศ Venezuela ได้บรรจุการเรียนการสอน หมากรุกสากลเข้าในหลักสูตรตั้งแต่นั้นมา

ข้อดีของการสอนให้นักเรียนเล่นหมากรุกสากลมีอะไรบ้าง

1. เป็นการฝึกสมาธิ ฝึกการจินตนาการ ในเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น เพราะขณะเล่นต้องจินตนาการว่าอีก 2-3 ตาข้างหน้าจะเกิดอะไรขึ้น
2. เป็นการฝึกการมองอย่างละเอียดรอบคอบ
3. ฝึกตัดสินใจ ฝึกความคิดในเกมการแข่งขันอาจจะมีตาเดินที่ดีมากกว่าหนึ่งตา ผู้เล่นที่ดีต้อง ตัดสินใจพิจารณา ข้อดีข้อเสียว่าตาไหนดีกว่ากัน
4. ฝึกวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมา และทำให้รู้จักเตรียมการล่วงหน้า
5. เป็นการใช้ความรู้ ประสบการณ์ในอดีต นำมาประยุกต์แก้ปัญหาสถานการณ์ปัจจุบัน
6. สอนให้รู้จักการวางแผนในการไปสู่เป้าหมาย
7. ฝึกให้เป็นคนที่ไม่ยึดมั่นในอะไรอย่างหนึ่งมากเกินไป
8. ให้เยาวชน ได้มีโอกาสใช้เวลาว่างไปในทางที่สร้างสรรค์ ห่างไกลยาเสพติด และรู้จักการเข้าสังคม

กลุ่มเป้าหมายของโครงการคือโรงเรียนประเภทใด

สมาคมได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายของโรงเรียนเป็นกลุ่มหลักคือ กลุ่มโรงเรียนทั่วไปที่มีความพร้อมและสนใจจะเข้าร่วมกิจกรรม แต่เนื่องด้วยงบประมาณที่ได้รับจากการกีฬาแห่งประเทศไทยค่อนข้างจำกัด ในปีนี้ทางสมาคมมีเป้าหมายไว้ 5 โรงเรียน และคาดว่าจะภายใน 3 ปีจะขยายขนาดของโครงการออกไปอีก ปัจจุบันหากโรงเรียนใดสนใจก็สามารถติดต่อเพิ่มเติมได้

สมาคมจะเข้าไปทำอะไรบ้างในโรงเรียน

สมาคมจะเข้าไปส่งเสริมให้มีการเรียนรู้วิธีการเล่นหมากรุกสากลอย่างถูกต้องขึ้น โดยจัดตั้งชมรมหมากรุกสากลในโรงเรียน กลุ่มเป้าหมาย โดยให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น เช่น สนับสนุนอุปกรณ์การเล่น หนังสือหมากรุกสากลเบื้องต้น ผู้ฝึกสอน ตลอดจนสนับสนุนให้จัดการแข่งขันภายในและระหว่างโรงเรียน

ทางโรงเรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายอะไร

ในเบื้องต้นโรงเรียนต่างๆ ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอะไรเพียงแต่ต้องเตรียมสถานที่ตั้งของชมรมมีตารางวันเวลาที่มีกิจกรรมที่ชัดเจน มีรายชื่อสมาชิกที่แน่นอน และมีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชมรมไว้เพื่อการติดต่อประสาน งานกับสมาคม ค่าใช้จ่ายทั้งหมดทางสมาคมได้จากการกีฬาแห่งประเทศไทย แต่หากทางโรงเรียนที่เข้าโครงการเห็นว่าเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ จะให้การสนับสนุนบริจาคช่วยเหลือทางสมาคมก็ยินดี เพื่อจะได้เป็นการขยายจำนวนโรงเรียนในโครงการได้มากขึ้น

กิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

ในปีที่ผ่านมา สมาคมได้เริ่มโครงการที่โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โรงเรียน Saint Andrews International School โดยได้จัดคอร์สอบรมและสอนนักเรียนทั้งในภาคเรียนปกติ และ ในช่วงฤดูร้อน ซึ่งก็ได้รับความสนใจจากทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง และครูอาจารย์เป็นอย่างดี

สมาคมหมากลูกสากลแห่งประเทศไทย

เลขที่ 90 อาคารจันทร์เกษม แจ่งวัฒนะ 12 หลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 <http://www.thailandchess.or.th> 089-4436799